

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 15 maj 1916 kl. 5.30 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om ersättning åt friherre Sten Raab för liden förlust genom en fastighets återvinning till kronan.

(1:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad motion, nr 15, av herr *Karl Johan Ekman*, har hemställts, att riksdagen ville besluta att åt friherre S. Raab bevilja ersättning för den förlust, som tillskyndats honom genom återvinning till kronan av hemmanet $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik i Madesjö socken, med belopp, som riksdagen kunde finna skäligt, dock ej under den av kronan för hemmanet erhållna köpeskillingen 4,080 kronor jämte ränta därå efter fem procent för år från den tid, då hemmanet till kronan återvanns.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för detta förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen och de vid densamma fogade bilagor.

Frågan om ersättning till friherre S. Raab för liden förlust genom ovannämnda fastighets återvinning till kronan har redan vid 1915 års riksdag varit föremål för riksdagens prövning.

I det utlåtande, som jordbruksutskottet då avgav i ärendet, anförde utskottet efter att hava i huvudsak redogjort för den i ärendet åvägabragta utredningen bland annat följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 10 saml. 42 häft. (Nr 70—71.) 1

»Av det anförda framgår, att ifrågavarande fastighet alltjämt, innan densamma efter dess återvinnande till kronan försålts, i jordeböckerna upptagits under krono natur, fastän den från slutet av 1700-talet varit föremål för köp mellan enskilda och för dem lagfarits. Huru härvid från början tillgått, har i ärendet icke kunnat utredas, men torde dock däri få anses fastslaget, att äganderätten till fastigheten icke före den nyss omförmälda försäljningen blivit kronan lagligen frånhänd. Härav framgår tydligt, att förevarande rättegång icke är jämförlig med de av motionärerna berörda rättegångarna om de under bruken skatteköpta hemmanen, beträffande vilka kronan genom särskilda skatteköpbrev överlätit äganderätten åt enskilda.

Frågan om ersättning till friherre Raab för den förlust, som tillskyndats honom genom kronans mot honom anhängiggjorda talan, har vid särskilda tillfällen varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning, utan att därvid Kungl. Maj:t efter verkställd utredning funnit skäl vidtaga åtgärder för att bereda honom sådan ersättning. Det föreligger enligt vad i ärendet blivit upplyst ej heller skäl till antagande, att häradsrättens utslag, varigenom äganderätten till fastigheten tilldömts kronan, icke skulle vara lagligen grundat, och friherre Raab synes genom sin underlåtenhet att fullfölja talan mot utslaget även hava erkänt att genom detsamma gällande lag blivit i förevarande fall riktigt tillämpad. I detta sammanhang bör ock framhållas, att friherre Raab icke ens sökt göra gällande, att han innehaft fastigheten med åborätt med åtföljande rätt att skatteköpa densamma. På grund härav läres såsom skäl för ett bifall till motionen icke kunna åberopas, att kronan utan laga rätt återbekommit äganderätten till fastigheten.»

Under åberopande av det ovan anförda och då innehållet i de vid nu ifrågavarande motion fogade bilagor, vilka åberopats som stöd för densamma, icke föranlett utskottet att frångå sin förut intagna ståndpunkt i ämnet, hemställer utskottet,

att förevarande motion icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 maj 1916.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: herrar greve Hamilton, Ericsson, Petersson, P. Alfred, Holmquist, Lindblad, greve Wachtmeister, Linders, Nilsson i Linnås, Barthelson, Ingeström, Fagerlin, Hage, Svensson, Andersson och Nordström.

Reservationer:

av herr *Holmquist* beträffande utskottets motivering samt
av herrar-*Nilsson* i Linnås och *Andersson* i Knäppinge.
